

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2012-2-116 (Devralma)
Karar Sayısı : 12-35/1003-315
Karar Tarihi : 26.06.2012

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

Başkan : Prof. Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Prof. Dr. Metin TOPRAK, Doç. Dr. Mustafa ATEŞ, Doç. Dr. Cevdet İlhan GÜNAY, Dr. Murat ÇETİNKAYA, Reşit GÜRPINAR

B. RAPORTÖRLER : Hatice YAVUZ, Burak SAĞLAM

**C. BİLDİRİMDE
BULUNAN**

: - Toshiba TEC Corporation
Temsilcileri: Av. Gönenç GÜRKAYNAK, Av. K. Korhan YILDIRIM,
Av. Ceren ÖZKANLI
Çitlenbik Sok. No:12 Yıldız Mah. Beşiktaş/İstanbul

- (1) **D. DOSYA KONUSU: International Business Machines Corporation'ın perakende mağazacılık çözümleri işinin ve bu işe ilişkin varlıklarının Toshiba TEC Corporation tarafından devralınması işlemine izin verilmesi talebi.**
- (2) **E. DOSYA EVRELERİ:** Kurum kayıtlarına en son 30.05.2012 tarih ve 4575 sayılı yazı ile giren bildirim üzerine 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 7. maddesi ve 2010/4 sayılı Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ'in ilgili hükümleri çerçevesinde düzenlenen 13.06.2012 tarih ve 2012-2-116/Öİ sayılı Devralma Ön İnceleme Raporu görüşülerek karara bağlanmıştır.
- (3) **F. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ:** İlgili raporda, bildirim konu işleme izin verilmesinde herhangi bir sakınca olmadığı görüşüne yer verilmiştir.

G. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

- (4) Dosya konusu işlem, IBM Corporation (IBM)'ın, "Perakende Mağazacılık Çözümleri" (Retail Store Solutions–RSS) işinin ve IBM iştiraklerinin bu işi yürütürken kullandıkları varlıkların (ekipmanlar, envanter, müşteri bilgileri, fikri mülkiyet ve personel) tamamının kontrolünün, Toshiba TEC Corporation (TEC) tarafından devralınmasına ilişkindir.
- (5) Taraflar arasında imzalanan "Varlık Alım Sözleşmesi"ne göre;
 - Japonya'da Holdco unvanlı bir holding şirketi ile Holdco'nun tamamına sahip olduğu ve dünyanın çeşitli ülkelerinde faaliyet gösterecek diğer şirketler (Holdco ile beraber Newco Entities adlı bir firma da) kurulacaktır.
 - İşlemin kapanışının ardından Holdco'nun sermayesinin %(.....)'ine TEC, %(.....)'una IBM sahip olacaktır. IBM'in malikliği, oy hakkı tanımayan imtiyazlı hissedarlık şeklinde belirlenmiştir. IBM'in Holdco veya TEC'in faaliyetleri ve ticari kararları üzerinde kontrol hakkı veya etkisi olmayacaktır. Ayrıca IBM'in, Holdco ve TEC'in yönetim kurulu veya üst yönetiminin üyelerini atayacak herhangi bir hakkı olmayacağı gibi, IBM, Holdco veya TEC'in stratejik işleri veya ticari kararları üzerinde herhangi bir veto hakkına da sahip olmayacaktır.
 - Newco Entities, IBM'in perakende mağazacılık çözümleri işine ilişkin ilgili ülkelerdeki varlıklarını ve borçlarını devralacaktır. Bu işlemin istisnasını ise Holdco'nun, IBM'in

12-35/1003-315

Türkiye'deki iştiraki olan POS Perakende Otomasyon Sistemleri Tic. ve San. A.Ş.'nin (POS TR) ve İtalya'daki iştiraki Store Systems Solutions S.r.l.'nin bünyesinde bulunan hisseleri devralması oluşturmaktadır.

- (6) Yukarıda yer alan bilgiler çerçevesinde, bildirim konusu işlemin dünya çapında gerçekleştirildiği ve anılan işlem sonucunda IBM'in RSS sistemleri işinin ve bu işe ilişkin varlıkların kontrolünün TEC'e geçeceği anlaşılmaktadır. İşlemin Türkiye'deki şekli ise, bir aşama daha ileri giderek, IBM'in Türkiye'deki iştiraki olan POS TR'nin hisselerinin de, TEC'in kontrolü altında olacak şekilde Holdco tarafından devralınmasını içermektedir. Dolayısıyla kontrol devri içeren işlemin, 2010/4 sayılı Tebliğ'in 5(1) maddesi kapsamında bir devralma olduğu anlaşılmıştır.
- (7) İşlem taraflarının cirolarının 2010/4 sayılı Tebliğ'in 7. maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bendinde öngörülmüş olan eşikleri aşması nedeniyle anılan devralma işlemi söz konusu Tebliğ'e göre izne tabidir.
- (8) Anılan işlem çerçevesinde etkilenen pazarların tespitinde, IBM'in Türkiye'de perakende mağazacılık çözümleri işine ilişkin faaliyetleri ile TEC'in Türkiye'de ve dünyadaki faaliyetleri arasında yatay veya dikey bir ilişki olup olmadığı incelenmiştir.
- (9) Dosya kapsamında, IBM'in devre konu perakende mağazacılık çözümleri işinin dünya çapında TEC'in perakende çözümleriyle rekabet eden ürünler sunduğu ancak, TEC'in faaliyet gösterdiği alanlardan ofis çözümleri, tedarik zinciri çözümleri ve mürekkep başlıkları alanlarında ürün veya hizmet sunmadığı, ayrıca perakende çözümleri alanında, TEC'in dijital imza ve elektronik yazarkasa işiyle de herhangi bir örtüşme yaşanmadığı belirtilmektedir. Bununla birlikte, TEC'in Türkiye'de sadece çok düşük seviyede multi-fonksiyonel cihaz (MFP- yazıcı) satışı bulunduğu, fakat bu ürünlerin perakende mağazacılık sektörüyle bir ilgisi olmadığı vurgulanmaktadır. Ayrıca, TEC'in perakende mağazacılık çözümleri alanında Türkiye'de herhangi bir satışının bulunmaması nedeniyle IBM'in devre konu işi tarafından Türkiye'de yürütülen faaliyetler ile TEC'in Türkiye'deki faaliyetleri arasında herhangi bir yatay ya da dikey örtüşmenin söz konusu olmadığı ifade edilmektedir.
- (10) Yukarıda yer alan açıklamalardan bildirim konusu işlem açısından tarafların Türkiye'deki faaliyetleri arasında herhangi bir örtüşmenin bulunmadığı, bununla birlikte IBM'in Türkiye'deki perakende mağazacılık çözümlerine ilişkin faaliyetlerinin, TEC'in dünya çapında perakende çözümleri alanında yürüttüğü faaliyetler (dijital imza ve elektronik yazar kasa işi hariç olmak üzere) ile çakıştığı anlaşılmaktadır.
- (11) Dosya mevcudu bilgilere göre, perakende mağazacılık çözümleri işi temel olarak satış noktası sistemi (POS sistemi), self servis sistemler, POS yazıcıları ve perakende mağazacılık çözümleri hizmetlerinden oluşmakta ve bu hizmetler ise aşağıdaki gibi tanımlanmaktadır:
 - POS sistemleri, perakendeci tarafından yapılan satış işlemlerinde kullanılan, donanım ve yazılım bileşiminden oluşan, bilgisayar-temelli, LAN iletişim imkanı olan bir terminaldir. Genellikle iki özel şekilde üretilmektedirler: Bağımsız üniteler (ayrı bir ekrana bağlantılı CPU) veya kombine üniteler (bir ünite içerisinde ekranla kombine edilmiş CPU). Bir dokunmatik ekran ya da klavye arayüzü içerirler. POS sistemleri genelde, fatura yazıcıları, barkod tarayıcıları, yazarkasa ve kredi kartı okuyucuları gibi yan hizmet cihazlarının yanı sıra tümleşik yazılım uygulamalarıyla birlikte satılmaktadır.
 - Tezgahtarsız ödeme noktası olarak tarif edilebilecek self servis sistemler, POS sistemlerinin bir kategorisini oluşturmaktadır. Müşterinin doğrudan bilgi edinmek veya satış işlemini gerçekleştirmek için kullanabileceği etkileşimli, bağımsız çok-ortamlı sistemlerdir.

12-35/1003-315

- POS yazıcıları: POS sistemlerine entegre edilmiş tarayıcılar, ekranlar, klavyeler ve yazarkasa çekmeceleri gibi yan hizmet cihazları olarak tanımlanmaktadır.
 - Perakende mağazacılık çözümleri hizmetleri: Sistemin kurulumu, onarımı, yazılım güncellemeleri, bakım ve teknik destek gibi hizmetler, bu bağlamda imzalanmış hizmet sözleşmeleri ve bu alanlardan elde edilen gelirler bu başlık altında ele alınmaktadır.
- (12) Dosya mevcudu bilgilere göre, perakende mağazacılık çözümleri kapsamında sunulan yukarıdaki hizmetlerin bir bütün olduğu, farklı donanım-yazılım özelliklerine ve kapasiteye sahip olmakla birlikte tüm RSS sistemlerinin, perakendecilerin, çabuk ve etkin bir şekilde satış işlemini gerçekleştirmelerini, söz konusu satışların kayıt ve verilerini tutmalarını, müşteri memnuniyeti ve sadakat programları uygulayabilmelerini ve satış işleminin diğer bilişim sistemleri ile bütünleşik gerçekleştirilmesini mümkün kılmak üzere tasarlandığı ifade edilmektedir.
- (13) Mevcut dosya özelinde, başvuru konusu işlem taraflarının Türkiye'deki faaliyetlerinin örtüşmemesi nedeniyle kesin bir ilgili pazar tanımı yapılmasının dosya sonucuna etki etmeyeceği anlaşılmakla birlikte, en geniş anlamda etkilenen pazarın "*perakende mağazacılık çözümleri sistemleri pazarı*" olduğu varsayılmıştır.
- (14) Söz konusu segmentte IBM'in yaklaşık pazar payının %(.....) olduğu belirtilmiştir. Ancak devralan tarafın, ilgili pazarda Türkiye'de herhangi bir faaliyeti bulunmaması nedeniyle dosya konusu devralma işlemi sonucunda ilgili pazarda hâkim durum yaratılmasının veya mevcut bir hakim durumun güçlendirilmesinin söz konusu olmadığı kanaatine varılmıştır.

H. SONUÇ

- (15) Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre, bildirim konusu işlemin 4054 sayılı Kanun'un 7. maddesi ve bu maddeye dayanılarak çıkarılan 2010/4 sayılı "Rekabet Kurulundan İzin Alınması Gereken Birleşme ve Devralmalar Hakkında Tebliğ" kapsamında izne tâbi olduğuna; işlem sonucunda aynı Kanun maddesinde yasaklanan nitelikte hâkim durum yaratılmasının veya mevcut hâkim durumun güçlendirilmesinin ve böylece rekabetin önemli ölçüde azaltılmasının söz konusu olmaması nedeniyle işleme izin verilmesine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.